

europæisk sikkerhedspolitik forudsætter, at flest mulige lande deltager i dens udformning, og at der ikke sker en isolering af lande, der ikke i alle spørgsmål kan følge hovedtendensen, f.eks. Grækenland og Danmark.

11. I en situation karakteriseret af bred afspænding i Europa vil den hidtidige snævre fokus på militær sikkerhed gradvis kunne afløses af en bredere opfattelse, der også inddrager politiske, økonomiske og andre aspekter, og som er mere samarbejdsorienteret end den hidtidige. EPS vil – med sin bredere sammensætning og sin mere omfattende dagsorden – være mere velegnet til at varetage de vesteuropæiske interesser end f.eks. det mere snævert forsvarsorienterede WEU eller for dens skyld NATO, hvor amerikanske interesser nødvendigvis vil gøre sig stærkt gældende.

12. Det Europæiske Fællesskab betragtes i stigende grad af omverdenen som én aktør, og dets beslutninger og holdninger er ofte af betydning for opinionen i den tredje verden, i Østlandene og i USA. Jo mere koordineret de forskellige dimensioner af den vesteuropæiske politik er, des bedre vil vesteuropæiske interesser blive varetaget.

13. Det må forventes, at de vesteuropæiske landes udenrigs- og sikkerhedspolitik i de kommende år vil få et mere »civilt« præg og i højere grad end hidtil blive præget af forholdet til landene i den tredje verden. Det er efterhånden blevet et vigtigt element i EPS-samarbejdet, at deltagerne søger at samordne deres politik over for tredjeverdenslande, oprindelig især parterne i Mellemøstkonflikten. EPS har, bl.a. i kraft af sine arbejdsgrupper, udviklet en betydelig ekspertise på dette felt og vil være et naturligt forum for videreførelsen af et europæisk sikkerhedspolitisk samarbejde i en fremtid, hvor de rent forsvarsmæssige problemer må antages at blive mindre presserende.

Contra-argumenter:

14. EPS har fra sin start primært bevæget sig på det mere deklaratoriske plan og har som hovedopgave haft at tilkendegive EF-landenes holdning til de udenrigspolitiske problemer gennem afgivelse af fælleserklæringer baseret på konsensus. Forsøgene på at indføre en sik-

kerhedspolitisk dimension i den europæiske integrationsproces (Gensch-er-Colombo-planen m.fl.) har hidtil ikke bragt nævneværdige resultater, og der er fortsat betydelig modstand mod at satse på en sådan. De toneangivende vesteuropæiske lande synes derfor i disse år at foretrække WEU som forum for deres interne sikkerhedspolitiske koordinering.

15. På grund af de belastninger, som en udvidelse af dagsordenen til også at omfatte egentlig sikkerhedspolitik vil medføre, forekommer det klogere at begrænse denne til de hidtidige sagsområder og i stedet videreudvikle disse. Specielt i relation til den vanskelige gennemførelse af det indre marked og en eventuel senere udvidelse af EF (og dermed EPS) kan det få negative indvirkninger på selve EF-samarbejdet, hvis man søger at forcere en integration af sikkerhedspolitikken i EPS igennem. Disse sagsområder kan som hidtil behandles inden for NATO eller kan eventuelt henlægges til WEU.

16. I sikkerhedspolitisk forstand er EPS en heterogen gruppe med medlemsstater, der i afgørende spørgsmål ligger langt fra kernen i den vesteuropæiske sikkerhedsopfattelse. Den sikkerhedspolitiske konsensus, der vil kunne udvikles inden for EPS, vil derfor kun være svag og kompromispræget.

17. EPS har et neutralt medlem (Irland), og flere er antagelig på vej (Østrig, Sverige?). Jo flere neutrale medlemmer EPS får, jo større problemer vil det antagelig skabe at udvide EPS's aktiviteter til andre end de politiske og økonomiske aspekter af sikkerheden. Der er således en modsætning mellem at udvide EPS i bredden og at udvide det i dybden.

Udbygning af WEU

Pro-argumenter:

18. De 9 lande, der tilsammen udgør WEU, har gennem en række deklamationer accepteret et fælles, ret vidtgående idemæssigt grundlag på det sikkerhedspolitiske område. Vigtigst er her Haag-plattformen af 1987, der på en ganske klar måde skitserer såvel rammerne for udviklingen af en europæisk sikkerhedspolitisk identitet som denne identitets indpasning og opgaver i den overordnede vestlige alliance.